



รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ

“เครือข่ายสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสหกรณ์”

(1 เมษายน 2551-31 มีนาคม 2552)

โดย

รองศาสตราจารย์ จุฑาทิพย์ ภัทราวาท และคณะ

พฤษภาคม 2552

## รายชื่อผู้ทำงานในโครงการ

1. หัวหน้าโครงการ รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท
2. เจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์
  - 1.) นายกมลศักดิ์ สุระดม
  - 2.) นางสาวณัฐชวัล บุญเสริม
  - 3.) นางสาวพรพรรณ วันเอก
3. ที่ปรึกษา
  - 1) ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย
  - 2) คุณเอ็นนุ ชื้อสุวรรณ
  - 3) ศ.ดร. โสภณ ทองปาน
  - 4) นพ.สมเกียรติ ชาติธีร
  - 5) อ. เชิญ บำรุงวงศ์
  - 6) อ.ไพโรจน์ สุจินดา
  - 7) อ.วรเทพ ไวทยาวิโรจน์
  - 8) คุณสุรจิตต์ แก้วชิงดวง
  - 9) ดร.ปรีชา สิทธิกรณไกร
  - 10) รศ.สมพร อิศวิลานนท์
  - 11) คุณดวงทิพย์ ระเบียบ
  - 12) ดร.นิตินัย ตันพานิช
  - 13) ดร.ธวิษ สูดสาคร
  - 14) อ.นพเวช บุญมี
  - 15) อ.นิวัฒน์ จินันทุยา
  - 16) ตัวแทน ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด
  - 17) ตัวแทน ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด
  - 18) ตัวแทน ชุมนุมร้านค้าสหกรณ์แห่งประเทศไทย จำกัด
  - 19) ตัวแทน ชมรมผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
  - 20) คุณสุเมธ ศรีจรรยา

## คำนำ

โครงการเครือข่ายสารสนเทศด้านสหกรณ์ ได้ดำเนินการภายใต้ชุดโครงการวิจัย “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม” ในรูปแบบของโครงการทุนสนับสนุนการจัดพิมพ์หนังสือหรือเอกสารเพื่อการเผยแพร่ เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศด้านสหกรณ์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและวารสารคนสหกรณ์ โดยมีเจตนารมณ์ที่จะเปิดเวทีการมีส่วนร่วมระหว่างนักวิจัย นักวิชาการ นักสหกรณ์ และผู้สนใจได้เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาให้เกิดเป็นสังคมข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาสหกรณ์ในเชิงคุณค่า

การดำเนินงานในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา แม้จะมีข้อจำกัดสำหรับคณะทำงานบ้าง แต่ก็เป็นเรื่องของการเรียนรู้ที่จะพัฒนา จึงถือเป็น โอกาสที่คณะนักวิจัยและภาคีพันธมิตรที่มา ร่วมกันสรรค์สร้างสิ่งประดิษฐ์ภายใต้เป้าหมายร่วม คือให้ ได้มีสังคมข้อมูลข่าวสารด้านสหกรณ์

ผลงานที่ได้รับคือ เว็บไซต์ [www.cai.ku.ac.th](http://www.cai.ku.ac.th) และวารสารคนสหกรณ์ 4 ฉบับ จึงถือเป็น ผลงานที่พวกเรา รู้สึกภูมิใจ และจะพยายามพัฒนาต่อไปเพื่อการบรรลุเป้าหมายตามที่คาดหวัง หากมีสิ่งใดบกพร่อง ยินดีน้อมรับด้วยความขอบคุณ

(รองศาสตราจารย์ จุฑาทิพย์ ภัทราวาท)

หัวหน้าโครงการวิจัย

พฤษภาคม 2552

## บทสรุปผู้บริหาร

ผลการขับเคลื่อนการดำเนินการ โครงการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการพัฒนาการสหกรณ์ ที่มุ่งไปที่การพัฒนาเว็บไซต์ (www.cai.ku.ac.th) และการจัดทำและเผยแพร่วารสารคน สหกรณ์ ในรูปแบบของวารสารรายไตรมาส แก่ผู้นำและฝ่ายจัดการสหกรณ์ โดยมีเป้าหมายอยู่ที่ การพัฒนาเป็นสังคมฐานความรู้ แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสหกรณ์ ซึ่งมีอยู่ 10 ล้านคนนั้น

ผลการดำเนินงานในปีแรก ภายใต้งานดำเนินงานของทีมประสานงานกลาง (สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์) ในส่วนของเว็บไซต์ นั้นได้พัฒนาเมนูข้อมูลในเว็บไซต์ทั้งสิ้น 58 รายการ โดยผู้สนใจสามารถเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์และค้นคว้าข้อมูลของ www.cai.ku.ac.th ได้จากโดเมนดังกล่าว ทั้งโดยตรงและค้นหาผ่าน Search engine ได้แก่ www.google.com, www.yahoo.com และ www.msn.com โดยพบว่าผู้สนใจเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์เฉลี่ยเดือนละ 660 ราย

ในส่วนของการดำเนินการจัดทำวารสารคนสหกรณ์นั้น ได้จัดทำวารสารทั้งสิ้น 4 ฉบับๆละ 1,000 เล่ม โดยมีกำหนดการเผยแพร่ในเดือน เมษายน มิถุนายน กันยายน และมกราคม และมีเนื้อหาสาระมุ่งไปที่ หัวเรื่องสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ เติมความรู้ เส้าสู่กันฟังจากงานวิจัย ติดตามความเคลื่อนไหวในแผนพัฒนาการสหกรณ์ และนานาสาระ ตลอดจนการจัดทำแคตตาล็อกสินค้าสหกรณ์ และสินค้าชุมชน เพื่อกระตุ้นกรอบคิดในเรื่องของนวัตกรรมใหม่ในการพัฒนาสหกรณ์แก่ผู้นำและฝ่ายจัดการซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายสำหรับปีแรก

แม้ว่าพฤติกรรมการบริโภคข้อมูลข่าวสารของผู้นำฝ่ายจัดการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยังมีน้อยมาก แต่กระบวนการรณรงค์ภายใต้วิธีการจัดงานเสวนา และการเชิญชวนด้วยวิธีการต่างๆ ผ่านกลไกของเครือข่ายนักวิจัย ก็ทำให้มีสมาชิกวารสารจำนวน 339 คน ตลอดจนได้พยายามหาสปอนเซอร์เพื่อนำมาลดค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์ได้ในบางส่วน

จากการสำรวจสถานการณ์การใช้สื่อสารสนเทศในรูปแบบของเว็บไซต์และวารสารเชิงวิชาการที่มีอยู่ ได้แก่ โคออปนิวิสต์ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย สารสหกรณ์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ และหนังสือพิมพ์กสิกรรมรายสัปดาห์ ตลอดจนเว็บไซต์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (www.clt.or.th) กรมส่งเสริมสหกรณ์ (www.cpd.go.th) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (www.cad.go.th) ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด (www.fsct.com) ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด (www.cultthai.coop) และสหกรณ์ต่างๆ พบว่า โดยทั่วไป ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงาน/องค์กรต่างๆ จัดทำและเผยแพร่ มักจะเน้นไปในรูปเนื้อหาสาระของการประกาศวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของหน่วยงาน ตลอดจนการให้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับกิจกรรมของตน และพบว่า ข้อมูลข่าวสารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรมและสารสนเทศที่เอื้อต่อการพัฒนาสหกรณ์ ไปในทิศทางเชิงคุณค่านั้นยังมีน้อย จึงสมควรที่จะดำเนินการ โครงการเครือข่ายสารสนเทศด้านสหกรณ์ ในลักษณะโครงการต่อเนื่องในระยะเวลาพอสมควร เพื่อกระตุ้นให้ผู้นำ ฝ่ายจัดการ และสมาชิกสหกรณ์ ตลอดจนประชาชน เห็นความสำคัญของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการใช้ประโยชน์และการพัฒนาไปสู่สังคมฐานความรู้ (Knowledge base society)

## สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทสรุปผู้บริหาร	(ก)
สารบัญ	(๑)
สารบัญรูป	(๒)
<b>บทที่ 1</b>	<b>บทนำ</b>
	ความเป็นมาของโครงการ
	วัตถุประสงค์
	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
	ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
	กรอบการทำงานเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสหกรณ์
	กระบวนการดำเนินการ
<b>บทที่ 2</b>	<b>สถานการณ์ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำเว็บไซต์และวารสารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</b>
	การจัดทำและเผยแพร่เว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	การจัดทำและเผยแพร่วารสารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<b>บทที่ 3</b>	<b>การดำเนินการพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศด้านสหกรณ์และผลลัพธ์ที่ได้</b>
	กระบวนการพัฒนาเว็บไซต์ผ่าน โดเมน <a href="http://www.cai.ku.ac.th">www.cai.ku.ac.th</a>
	กระบวนการดำเนินการวารสารคนสหกรณ์
<b>บทที่ 4</b>	<b>ผลกระทบที่ได้รับจากการพัฒนาสารสนเทศสหกรณ์</b>

## สารบัญรูป

		หน้า
รูปที่ 1	กรอบคิดการดำเนินการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการพัฒนาการสหกรณ์	3
รูปที่ 2	ขั้นตอนกระบวนการวิจัย เครือข่ายสารสนเทศสหกรณ์ ปีที่ 1	4
รูปที่ 3	จำนวนเว็บไซต์ สสำรวจระหว่าง สิงหาคม ค.ศ. 1995 – มกราคม ค.ศ. 2008	6
รูปที่ 4	แสดงถึงกระบวนการจัดทำเว็บไซต์ของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์	12
รูปที่ 5	โครงสร้างของ <a href="http://www.cai.ku.ac.th">www.cai.ku.ac.th</a>	14
รูปที่ 6	แสดงหน้าแรกของเว็บไซต์ <a href="http://www.cai.ku.ac.th">www.cai.ku.ac.th</a>	17
รูปที่ 7	แสดงของหน้าแรกของเว็บบล็อก <a href="http://www.thailandcoop.blogspot.com">www.thailandcoop.blogspot.com</a>	17
รูปที่ 8	แสดงกราฟของจำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์เฉลี่ย ตั้งแต่ พ.ค. 2551 ถึง ก.พ. 2552	18
รูปที่ 9	กระบวนการจัดทำและเผยแพร่วารสาร	19

# บทที่ 1

## บทนำ

### 1.1 ความเป็นมาของโครงการ

บทเรียนจากการพัฒนาการสหกรณ์ไทย ในเก้าทศวรรษที่ผ่านมาที่รัฐทุ่มเทความช่วยเหลือทั้งด้านการเงิน บุคลากร และอุปกรณ์สำนักงาน โรงเรียน ที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจของสหกรณ์โดยคาดหวังที่จะให้สหกรณ์มีธุรกิจที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการช่วยเหลือแก้ปัญหาการประกอบอาชีพของสมาชิก โดยขาดข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นในการขับเคลื่อนการพัฒนาสหกรณ์ เพื่อการบรรลุเป้าหมายของการเป็นองค์กรธุรกิจของสมาชิก เพื่อสมาชิก โดยสมาชิกตามอัตลักษณ์ของสหกรณ์ ได้แก่ ต้นทุนผลตอบแทนในการผลิต ผลผลิตต่อไร่ ข้อจำกัดในเรื่องทรัพยากรที่ดิน และทรัพยากรน้ำ แนวโน้มราคาสินค้าของตลาดเป้าหมาย ภาวะการครองชีพของครัวเรือนสมาชิก ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการใช้บริการของสหกรณ์ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นข้อจำกัดในการพัฒนาสหกรณ์ทั้งสิ้น

ตัวชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการสหกรณ์ไทย ส่วนใหญ่ชี้ไปในทิศทางของมูลค่าของงบประมาณที่รัฐจ่ายให้แก่สหกรณ์ผ่านหน่วยงานส่งเสริม จำนวนสมาชิกสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการ จำนวนสหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจแล้วมีผลกำไร จำนวนสหกรณ์ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานการตรวจสอบบัญชี ฯลฯ ซึ่งอันที่จริงแล้วตัวชี้วัดความสำเร็จของสหกรณ์ ควรให้ความสำคัญกับการเพิ่มขึ้นของรายได้และการลดรายจ่ายของสมาชิกที่ได้รับจากการใช้บริการจากสหกรณ์ การจัดสวัสดิการแก่สมาชิกจากผลกำไรในการดำเนินงานหรือความพึงพอใจที่สมาชิกได้รับจากการใช้บริการสหกรณ์ สถานการณ์ดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าหากสถานการณ์การดำเนินงานของสหกรณ์ยังคงเป็นไปในทิศทางเช่นที่ผ่านมา ก็ดูเหมือนว่าบริบทของขบวนการสหกรณ์ไทยจะไม่แตกต่าง ไปจากการดำเนินงานของ “องค์กรธุรกิจของเอกชน” นั่นคือ การดำเนินงานที่มุ่งไปที่ความสำเร็จและความอยู่รอดของ “องค์กร” ดังนั้นยุทธศาสตร์การพัฒนาการสหกรณ์ภายใต้แผนพัฒนาการสหกรณ์ ฉบับที่ 2 จึงให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการพัฒนาสหกรณ์ในการนำผลประโยชน์กลับคืนสู่สมาชิกควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพและความสำเร็จของ “สหกรณ์” อย่างที่ผ่านมา

ผลการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดของการขับเคลื่อนการพัฒนาสหกรณ์ตามทิศทางของการเป็นสหกรณ์แท้ (true co-operatives) ที่จะดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและนำประโยชน์สู่สมาชิกตามที่คาดหวังนั้น พบว่า ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งมีความจำเป็น แต่ยังไม่เป็นปัจจุบันคือ “ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ” ได้แก่ ชุดความรู้เรื่องคุณค่า หลักและวิธีการที่จะไปพัฒนารอบคอบคิดการตัดสินใจบนพื้นฐานของการดำเนินงานสหกรณ์ ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงนโยบายและธุรกิจ ได้แก่ แนวโน้มอัตราดอกเบี้ย แนวโน้มราคาสินค้า ความต้องการสินค้าในตลาดเป้าหมาย กฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ที่ผ่านมาขบวนการสหกรณ์ จะ

ได้การสนับสนุนระบบสารสนเทศผ่านกระบวนการฝึกอบรม สัมมนาและให้ผ่านเอกสารสิ่งพิมพ์ขององค์กรกลาง เช่น สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์ระดับชาติต่าง ๆ หากแต่ยังคงขาดระบบข้อมูลและชุดความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบคิดเชิงบูรณาการ ซึ่งจำเป็นต้องเผยแพร่ แก่ผู้นำสหกรณ์ในทุกระดับอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จึงจะสามารถช่วยให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานของฝ่ายบริหารจัดการสหกรณ์ที่สามารถยืดหยุ่นได้ในยุคเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน อย่างไรก็ตามเช่นปัจจุบัน

การดำเนินการโครงการ “เครือข่ายสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสหกรณ์” ในที่นี้จึงมุ่งเน้นไปที่การสร้างตัวแบบของระบบสารสนเทศที่เข้าถึงผู้นำและฝ่ายบริหารจัดการสหกรณ์ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเป็นระบบสารสนเทศสหกรณ์ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการสหกรณ์ อย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป โดยการดำเนินการวิจัยดังกล่าว จะเป็นการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ภายใต้ภารกิจของศูนย์สารสนเทศสหกรณ์ สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ โดยเน้นที่ระบบสารสนเทศ 2 ลักษณะ ได้แก่ ระบบสารสนเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต บนเว็บไซต์ [www.cai.ku.ac.th](http://www.cai.ku.ac.th) และเครือข่ายสารสนเทศผ่านวารสารสหกรณ์ (co-op:magazine Thailand) ในการพัฒนาระบบสารสนเทศสหกรณ์ในรอบปีที่ผ่านมาพบว่ามี 2 กรณีคือ การเข้าถึงระบบสารสนเทศด้วยระบบอินเทอร์เน็ตและผ่านกลไกวารสาร คนสหกรณ์ ในรอบปีที่ผ่านมาเน้นการดำเนินงานต่างของสารสนเทศเพื่อใช้ในการเผยแพร่จะมุ่งเน้นไปยังการพัฒนาผู้นำเพื่อก้าวทันการเปลี่ยนแปลงรวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้เกิดความรู้ในลักษณะของ การก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านระบบการค้าที่เป็นธรรม การเพิ่มผลผลิต การบริหารจัดการ กฎหมาย และเครือข่ายคุณค่า ถือเป็นแรงเสริมต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการสหกรณ์ฉบับที่ 2

การประเมินผลสำเร็จจากการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสหกรณ์นั้น กลไกหรือกระบวนการเรียนรู้สารสนเทศเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมใหม่ในเรื่องของเวลาที่สามารถเรียนรู้จากคอมพิวเตอร์ได้ทุกที่ทุกเวลาหรือการอ่านวารสารที่ไม่ถูกจำกัดด้วยเวลา จะเห็นได้ว่ากลุ่มของผู้เรียนซึ่งมีความรู้พื้นฐานที่หลากหลายนั้นการเรียบเรียงเนื้อหาเพื่อให้เกิดความเข้าใจของผู้อ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้เกิด ดังนั้นกระบวนการดังกล่าว

## 1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายสารสนเทศสหกรณ์ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ให้สามารถเข้าถึงผู้นำและฝ่ายบริหารจัดการสหกรณ์ เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ในสหกรณ์ทุกระดับ
2. เพื่อพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศสหกรณ์ ผ่านกลไกวารสารสหกรณ์ (co-op:magazine Thailand) ให้สามารถเข้าถึงผู้นำและฝ่ายบริหารจัดการสหกรณ์ เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ในสหกรณ์ทุกระดับ



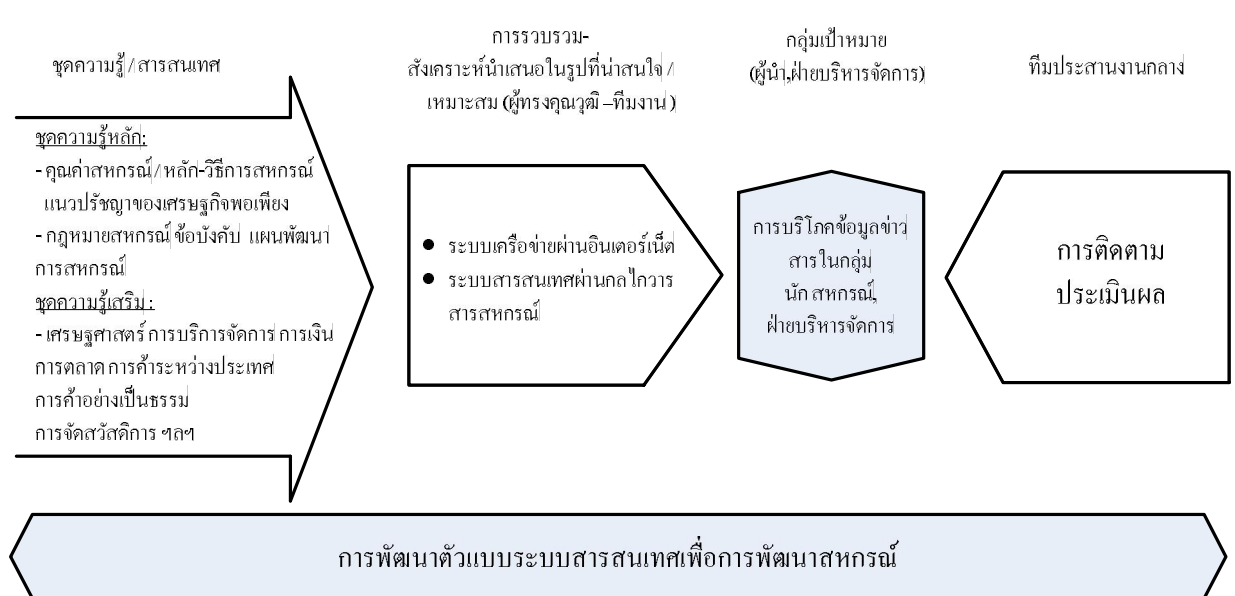
### 1.3 ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

1. เครือข่ายสารสนเทศทางวิชาการผ่านอินเทอร์เน็ต [www.cai.ku.ac.th](http://www.cai.ku.ac.th) ที่สามารถเชื่อมโยงกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และการนำไปใช้ประโยชน์ของสหกรณ์ทุกระดับ
2. วารสารสหกรณ์ที่มีสาระสำคัญทางวิชาการที่สอดคล้องเหมาะสมกับการนำไปใช้ประโยชน์ในสหกรณ์ทุกระดับและกลุ่มผู้สนใจเป็นภาคีเครือข่ายวารสารสหกรณ์
3. ความสนใจของผู้นำสหกรณ์และผู้บริหารจัดการสหกรณ์ ในการติดตามเนื้อหาทางวิชาการในวารสารสหกรณ์และการนำไปใช้ประโยชน์ในสหกรณ์

### 1.4 ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

1. เป็นการเปิดเวที และสร้างโอกาสให้ได้ มีการนำชุดความรู้ และสารสนเทศทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสหกรณ์ มาพัฒนาให้อยู่ในรูปแบบของสารสนเทศทางวิชาการที่เหมาะสมและเป็นที่น่าสนใจของนักสหกรณ์ในการนำไปใช้ประโยชน์ในสหกรณ์
2. การเกิดสังคมข้อมูลข่าวสาร Information Society สังคมทางปัญญา (wisdom Society) ของนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้นำสหกรณ์ ฝ่ายบริหารจัดการ และผู้เกี่ยวข้องในทุกระดับ โดยที่ทุกฝ่ายจะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศสหกรณ์ตามศักยภาพความพร้อมของตน
3. เป็นการสร้าง “ทุนสารสนเทศ” Information Resource ซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นในการพัฒนาการสหกรณ์ ซึ่งจะช่วยลดข้อจำกัดในการพัฒนาการสหกรณ์มากกว่า 90 ปี

### 1.5 กรอบการทำงานเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสหกรณ์

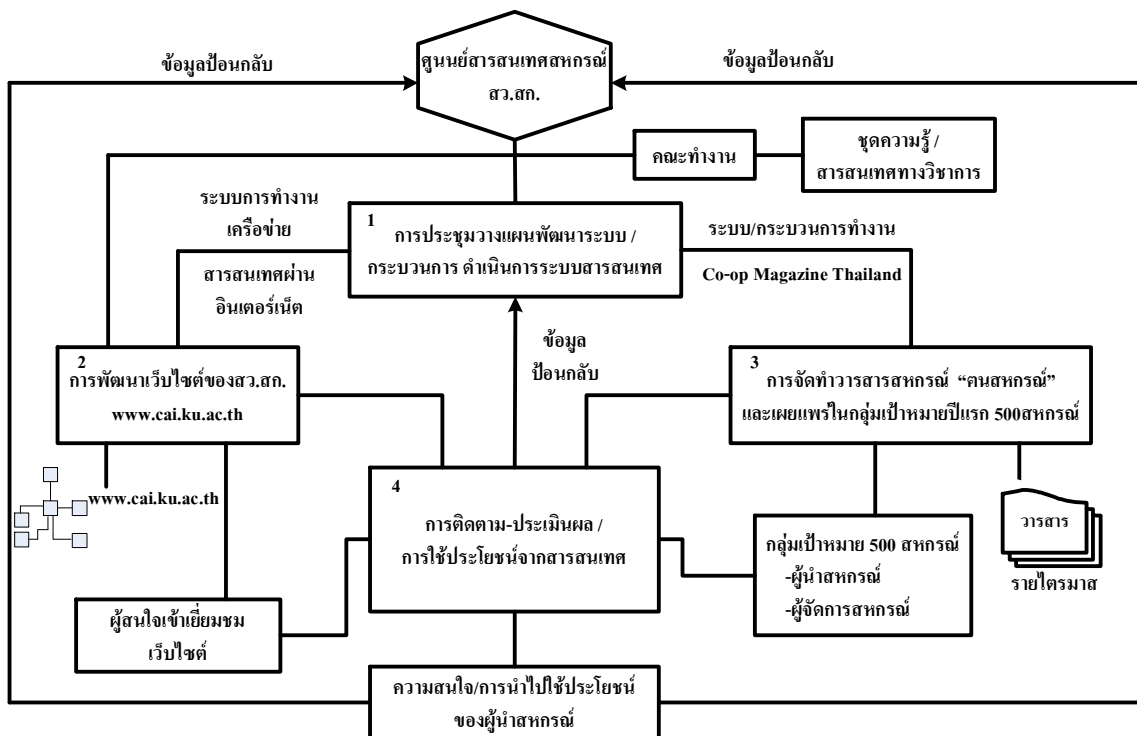


รูปที่ 1 กรอบคิดการดำเนินการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการพัฒนาการสหกรณ์

## 1.6 กระบวนการดำเนินการ

กระบวนการดำเนินการต่อเนื่อง 2551-2554 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการในแต่ละปี ดังนี้ (รูปที่ 2)

1. การประชุมวางแผนพัฒนาระบบและกระบวนการดำเนินการระบบสารสนเทศภายใต้คณะทำงาน ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์ สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ ซึ่งจะเป็นการกำหนดระบบการทำงานของเครือข่ายสารสนเทศผ่านอินเทอร์เน็ต และระบบ/กระบวนการทำงาน วารสารสหกรณ์ (co-op magazine) ชื่อ “คนสหกรณ์”
2. การพัฒนาเว็บไซต์ของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต [www.cai.ku.ac.th](http://www.cai.ku.ac.th) เพื่อให้บริการสารสนเทศด้านสหกรณ์ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต แก่ผู้สนใจเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ ซึ่งในปีต่อ ๆ ไป จะขยายการพัฒนาระบบเชื่อมต่อแก่สหกรณ์ ในประเทศและต่างประเทศ
3. การจัดทำวารสารสหกรณ์ (co-op magazine) ซึ่งในปีแรกจัดทำเป็นวารสารรายไตรมาส ซึ่งจะดำเนินการภายใต้คณะทำงานวารสารสหกรณ์ ที่มีหน้าที่คัดสรร จัดทำในรูปของวารสารที่ต้องอยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมและสามารถจูงใจให้ผู้นำและฝ่ายบริหารจัดการสหกรณ์กลุ่มเป้าหมายนำไปใช้ประโยชน์ในสหกรณ์ของตน
4. การติดตามประเมินผลและการปรับปรุง จะอยู่ภายใต้การทำงานของคณะทำงานศูนย์สารสนเทศสหกรณ์ สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ ซึ่งจะสังเคราะห์และเสนอแนะตัวแบบและแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศสหกรณ์ที่เหมาะสม เพื่อขยายผลการดำเนินงานสู่ขบวนการสหกรณ์ในขั้นตอนต่อไป



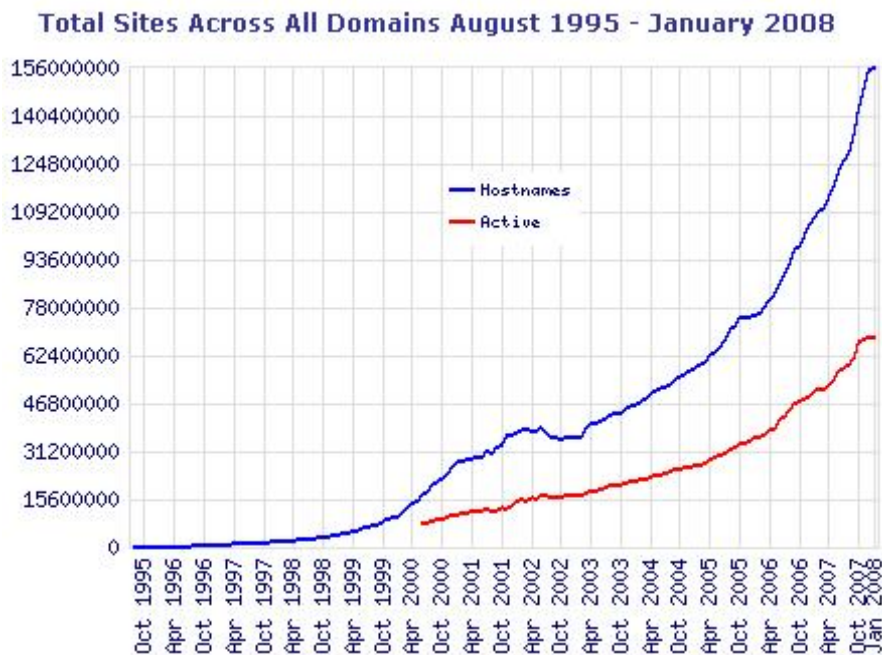
รูปที่ 2 ขั้นตอนกระบวนการวิจัย เครือข่ายสารสนเทศสหกรณ์ ปีที่ 1



## บทที่ 2

### สถานการณ์ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำเว็บไซต์ และวารสารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาการของ World Wide Web (www) ซึ่งนิยมเรียกอย่างย่อว่าเว็บนั้นหมายถึง การรวมกลุ่มเอกสารที่ประกอบด้วยไฮเปอร์เทค (hypertext) หรือตัวอักษร โดยที่สามารถนำมาต่อกันเป็น ประโยคได้โดยผู้เข้าชมเว็บไซต์สามารถใช้การคลิกเมาท์หรือแป้นคีย์บอร์ด รวมถึงภาพและตารางต่างๆ ด้วย เพื่อดูข้อมูลได้ โดยเอกสารเหล่านี้ ทั้งนี้ข้อมูลจาก Google ได้ระบุว่าในปี พ.ศ. 2551 มีเว็บไซต์ หรือที่เรียกว่า URL นั้นมีจำนวนมากถึง 1 ทริลเลียน (1 trillion = 1,000,000,000,000) ซึ่งประเมินกันได้ว่า URL นั้นจะเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าทุกๆ 5.32 ปี ตามกฎของมัวร์ (Moore's Law) ดังภาพที่ 3



รูปที่ 3 จำนวนเว็บไซต์ ดำรงระหว่าง สิงหาคม ค.ศ. 1995 – มกราคม ค.ศ. 2008

#### Web 1.0 (เว็บ 1.0)

สำหรับคำว่า Web 1.0 ในแวดวงของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตนั้นไม่ค่อยได้มีการกล่าวถึงกันสักเท่าไรทั้งนี้เพราะเป็นสิ่งที่ผู้ใช้ได้ใช้กันอยู่แล้ว ทั้งนี้เพราะเวอร์ชันนี้ได้มีการเกิดก่อน Web 2.0 ซึ่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2544 นั้น Web 1.0 จะเป็นลักษณะที่แสดงข้อมูลที่นิ่งเช่นเดียวกับการใช้โปรแกรมออฟฟิต เพื่อใช้ดูข้อมูลที่มีการบันทึกไว้ โดยมีลักษณะเด่นดังนี้

1. เป็นเว็บที่มีการแสดงข้อมูลที่นิ่ง (static) ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ
2. มีการใช้ เฟรม (framesets) ด้วยการแบ่งหน้าจอออกเป็นส่วนโดยมีการแยกไฟล์จากกัน
3. มีการจัดเก็บไฟล์ด้วยนามสกุล .htm หรือ .html

- 4 มีการสร้างสมุดเยี่ยมชมแบบออนไลน์
- 5 มีการสร้าง HTML form เพื่อใช้ในการส่งอีเมลล์

### Web 2.0 (เว็บ 2.0)

1 สำหรับ Web 2.0 นั้นในปีที่ผ่านมาจะมีการกล่าวถึงกันมาเนื่องจากแนวโน้มของการพัฒนาจะเป็นลักษณะดังกล่าว โดยมีทิศทางที่สื่อถึงการเป็นเว็บที่ทันสมัยและเป็นนวัตกรรม โดยมีลักษณะมีการทำงาน ลักษณะบูรณาการ โดยการทำงานของเว็บนั้นตอบโต้กับผู้ใช้ได้ จะเห็นได้ชัดเจนคือการใช้บล็อกเป็นต้น

- 2 สามารถบันทึกอนุทินของตนเองได้โดยใช้ระบบออนไลน์
- 3 รูปแบบของเว็บไซต์จะเป็นลักษณะข้อมูลที่เขียนล่าสุดจะเป็นเนื้อหาที่อยู่ลำดับแรก
- 4 มีลักษณะของการแบ่งปัน (syndicate) โดยผู้ใช้สามารถแสดงความคิดเห็นต่างๆ ซึ่งอาจจะเกิดจากการที่ผู้ใช้งานสมัครเป็นสมาชิก ผู้ที่สมัครเป็นสมาชิกของข้อมูล
- 5 มีการพัฒนา Software ในลักษณะของการลดระยะเวลาในการค้นหาข้อมูลได้แก่ Ready Simple Syndicate (RSS) เป็นต้น ซึ่งสามารถรวบรวมข่าวสารที่สนใจได้แบบทันเวลา (Real time) เป็นต้น

### 2.1 การจัดทำและเผยแพร่เว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การสำรวจสถานการณ์เกี่ยวกับการจัดทำและเผยแพร่เว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทิศทางการพัฒนาการสหกรณ์ที่สำคัญมีรายละเอียดดังนี้

1) กรมส่งเสริมสหกรณ์ (Cooperative Promotion Department) เว็บไซต์ประกอบด้วยเนื้อหาข้อมูลทั่วไปขององค์กร ข้อมูลสารสนเทศของฐานข้อมูลสหกรณ์ต่างๆ ทั่วประเทศไทย ข้อมูลสารสนเทศกลุ่มอาชีพ คลินิกกฎหมาย ร่างระเบียบ/ข้อบังคับสหกรณ์ ข้อมูลตลาด นอกจากนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับนโยบายของกรมซึ่งส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้เกิดการทำงานซึ่งเรียกว่าการบริหารงานอย่างธรรมรัฐหรือ Good Government โดยมีการแบ่งปันความรู้ในด้านการบริหารงานรวมถึงนำเสนอฐานข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำไปต่อยอดเพื่อการพัฒนาในหลายทิศทาง ซึ่งกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้มีการเผยแพร่สารสนเทศสหกรณ์ผ่านโดเมนชื่อ <http://www.cpd.go.th> นอกจากนี้ยังมีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อสร้างเว็บไซต์สำหรับการส่งเสริมการจัดจำหน่ายสินค้าสหกรณ์ผ่านโดเมนนามชื่อ <http://www.thaicooperative.com> โดยมีการแบ่งหมวดหมู่ของสินค้าและมีโครงการจะแปลรายละเอียดของสินค้าดังกล่าวเป็นภาษาอังกฤษ ญี่ปุ่น เกาหลีอีกด้วย นอกจากนี้ยังรวมถึงการจัดลำดับความความนิยมของสินค้าที่จำหน่ายผ่านเว็บไซต์ดังกล่าว ถือเป็นการใช้นวัตกรรมสารสนเทศเพื่อเกิดสิ่งใหม่ในขบวนการสหกรณ์

2) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (The Cooperative Auditing Department) มีระบบสารสนเทศที่หลากหลาย ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของกรม การบริการออนไลน์ซึ่งมีทั้งระบบ e-learning การขอใช้บริการโปรแกรมบัญชี GIS สหกรณ์ การให้บริการทางสารสนเทศ (IT) การเผยแพร่ข้อมูล พรบ. ข่าวดสาร การเผยแพร่สารคดีผ่านระบบออนไลน์ การเผยแพร่วารสารตรวจบัญชีสหกรณ์ รวมถึงการเผยแพร่สารสนเทศอื่นๆ ได้แก่รายการวิทยุ เอ.เอ็ม. ผ่านคลื่นความถี่ 1386 เมกะเฮิร์ต และรายงานประจำปีเป็นต้น ซึ่งเว็บไซต์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์นั้น ได้มีการเผยแพร่ผ่านทางโดเมนชื่อ <http://www.cad.go.th>

3) ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (The Agricultural Co-operative Federation of Thailand., Ltd) พบว่าสารสนเทศของเว็บไซต์ส่วนใหญ่จะเป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปขององค์กร ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ระเบียบข้อบังคับต่างๆ นอกจากนี้ยังพบว่ามี การเผยแพร่บทความด้านเกษตรอินทรีย์และอื่นๆ ผ่านระบบออนไลน์ซึ่งได้เริ่มมีการเผยแพร่บทความดังกล่าวผ่านระบบออนไลน์ในปี 2552 รวมจำนวน 6 บทความ นอกจากนี้ยังมีการเผยแพร่สารสนเทศของเครือข่ายชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั้ง 9 เขตทั่วประเทศด้วยข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ สถานที่ตั้งประกอบด้วยที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์ที่เป็นต้น โดยเผยแพร่ผ่านโดเมนชื่อ <http://www.co-opthai.com>

4) สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (The Cooperative League of Thailand) มีการเผยแพร่ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไปขององค์กร การค้นหาสหกรณ์ออนไลน์ สารสนเทศสหกรณ์กรมตรวจฯ สารสนเทศกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยฐานข้อมูลส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงข้อมูลในระดับจังหวัดและบอกรายละเอียดสถานที่ตั้งของสหกรณ์นั้น นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานส่งเสริมและพัฒนา ซึ่งพบว่ามี การประกาศทุนวิจัยโดยมีการเผยแพร่งานวิจัย 1 เรื่อง สำหรับงานสื่อสารประเภทบทความออนไลน์นั้นมี 3 เรื่อง และสารสนเทศอื่นที่พบนั้น ได้แก่ เกี่ยวกับองค์กรและการเชื่อมลิงค์ต่างๆ โดยเผยแพร่สารสนเทศผ่านโดเมนชื่อ <http://www.clt.or.th>

5) ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด (The Federation of Savings and Credit Cooperatives of Thailand Limited) พบว่าสารสนเทศที่ใช้สำหรับการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ส่วนใหญ่เน้นเรื่อง ระเบียบของสหกรณ์ออมทรัพย์ ประวัติขององค์กร อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก อัตราดอกเบี้ยตัวสัญญาการใช้เงิน นอกจากนี้ยังมีบทความทางวิชาการ เกร็ดความรู้ มีการนำเสนอข้อมูลของสหกรณ์สมาชิกในภาพรวมของประเทศ ในรอบปี 2549 โดยใช้กราฟ และการนำเสนอรายงานประจำปี ตั้งแต่บัญชี 2545 ถึงปี 2551 เป็นต้น โดยเผยแพร่ผ่านโดเมนชื่อ <http://www.fsct.com>

6) ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด (The Credit Union League of Thailand Limited) มีระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปขององค์กร การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร กฎระเบียบ กาสัมครสมาชิก สถิติต่างๆ ซึ่งเป็นภาพรวมของสหกรณ์

เครดิตยูเนียน ประเทศไทย อีกทั้งพบว่ามี การเผยแพร่สารสนเทศเกี่ยวกับจุลสารและจดหมายข่าวต่างๆ โดยเผยแพร่ผ่าน โดเมนชื่อ <http://www.cultthai.coop> นอกจากนี้ยังมีการนำสารสนเทศมาใช้เพื่อการ ส่งเสริมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของสมาชิกผ่านระบบออนไลน์ โดยผ่าน โดเมนชื่อ <http://www.e-coop.cultthai.coop>

7) สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (Kasetsart University Saving and Credit Co-operative., Ltd) มีการเผยแพร่ด้านข้อมูลทั่วไปขององค์กร การให้บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ มก. การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการดำเนินการของสหกรณ์ ได้แก่ ระบบการให้บริการสหกรณ์ 24 ชั่วโมง ระบบบริการสหกรณ์ทางโทรศัพท์ บัตรสมาชิกอิเล็กทรอนิกส์ การคำนวณเงินผ่านระบบออนไลน์ นอกจากนี้จะเป็นการเชื่อมโยงลิงค์ไปยังสหกรณ์ออมทรัพย์อื่นๆ การประกาศต่างๆ เพื่อให้สมาชิกได้อ่านความเคลื่อนไหวต่างๆ ของสหกรณ์ฯ นอกจากนี้ยังรวมถึงการลิงค์ไปยังการประกาศราคาน้ำมันรายวันเป็นต้น ซึ่งสารสนเทศของสหกรณ์ออมทรัพย์ มก. ได้มีการเผยแพร่ผ่าน โดเมน ชื่อ <http://www.coop.ku.ac.th/>

8) ชุมนุมร้านสหกรณ์แห่งประเทศไทย (The Consumer Cooperative Federation of Thailand Limited) สารสนเทศที่ได้นำมาเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์นี้ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปขององค์กร กฎระเบียบต่างๆ ความเป็นมาขององค์กร ราคาข้าวสาร เครื่องปรุงรส เครื่องดื่ม นมยู.เอส.ที.ของสหกรณ์โคนมไทยเดนมาร์ก และสินค้าอื่นๆ ได้แก่ สมุดเพื่อใช้ในการบันทึกนั้นมีการจัดส่งทางไปรษณีย์ให้อีกด้วย โดยสินค้าเหล่านี้มีจำหน่ายที่ชุมนุมร้านสหกรณ์ ถนนงามวงศ์วาน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ นอกจากนี้พบว่าสารสนเทศซึ่งเกี่ยวกับ การเป็นสมาชิก ข่าวสารต่างๆ ที่จะสื่อสารถึงสมาชิก มีการเผยแพร่ด้วยเช่นกัน โดยเผยแพร่ผ่านโดเมนชื่อ <http://www.ccft.co.th>

9) สหกรณ์การเกษตรท่ายาง จำกัด (Thayang Agricultural Cooperative., Ltd) ถือเป็นสหกรณ์การเกษตรที่มีความโดดเด่นในด้านผลผลิตด้านการเกษตรได้แก่ กลั้วหอมทองเพื่อส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น สารสนเทศที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์นี้ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปขององค์กร ระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability System) การประชาสัมพันธ์ความรู้ด้านสหกรณ์กับสหกรณ์ระหว่างประเทศ (Co-op to Co-op) ของสหกรณ์ไทยและญี่ปุ่นภายใต้ข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA) นอกจากนี้ยังพบว่าเว็บไซต์ดังกล่าวยังได้มีการเผยแพร่กิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างความรู้ด้านการเกษตรแก่สมาชิก สหกรณ์การเกษตรท่ายางรวมถึงผู้สนใจอื่นๆ ที่ได้เข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ ทั้งนี้ได้มีการเผยแพร่ผ่านโดเมน ชื่อ <http://www.thaibanana.com>

## 2.2 การจัดทำและเผยแพร่วารสารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1) หนังสือพิมพ์กึ่งรายสัปดาห์ หนังสือพิมพ์เพื่อขบวนการสหกรณ์ โดยจัดพิมพ์เป็นรายสัปดาห์ ซึ่งได้ก้าวสู่ปีที่ 18 เนื้อหาจะครอบคลุมเกี่ยวกับ การดำเนินงานเชิงนโยบายของภาครัฐที่มีต่อขบวนการสหกรณ์ การพัฒนาของขบวนการสหกรณ์ และความเคลื่อนไหวของขบวนการสหกรณ์ในประเทศไทย ซึ่งจัดทำโดยชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย (ชสท.) โดยมีผู้สนับสนุนในการจัดพิมพ์ด้วย

2) โคออป นิวส์ (Co-op News) หนังสือพิมพ์ของขบวนการสหกรณ์ จัดพิมพ์เป็นรายครึ่งเดือน (รายปักษ์) ปัจจุบันได้ก้าวสู่ปีที่ 9 เนื้อหาส่วนใหญ่เน้นไปที่การขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสหกรณ์จากหน่วยงานภาครัฐ ความเคลื่อนไหวในขบวนการสหกรณ์ การเรียนภาษาอังกฤษ ความรู้ด้านการเกษตรการวิเคราะห์เศรษฐกิจ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ความรู้เรื่องการเงิน จัดทำโดย สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย โดยมีผู้สนับสนุนในการจัดพิมพ์ด้วย

3) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-book โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งเผยแพร่ด้วยระบบออนไลน์ผ่านโดเมน <http://www.cad.go.th> ปัจจุบันก้าวสู่ปีที่ 4 โดยสารสนเทศที่เผยแพร่ได้แก่ สารสนเทศความรู้ทางการเงินสหกรณ์นิคม สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์บริการ สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์ประมง สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน และกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

4) จดหมายข่าว ชสอ. เป็นสื่อสิ่งพิมพ์รายเดือนปัจจุบันก้าวสู่ปีที่ 23 สารสนเทศที่เผยแพร่ได้แก่ ความเคลื่อนไหวในขบวนการสหกรณ์ การขับเคลื่อนภารกิจด้านสหกรณ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากภาครัฐ การดำเนินงาน ผลการดำเนินงานของ ชสอ. ความเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย และความรู้ด้านกฎหมาย เป็นต้น ปัจจุบันมีการเผยแพร่ผ่านระบบออนไลน์ผ่านโดเมน <http://www.fsct.com>

5) ข่าว สอ.มก. เอกสารภายในสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด เป็นเอกสารรายฉบับซึ่งก้าวสู่ปีที่ 26 ในปัจจุบัน เนื้อหาส่วนใหญ่เน้นกระบวนการพัฒนา กระบวนการดำเนินงาน การแสดงผลการดำเนินงานด้วยบัญชี คอลัมส์เกี่ยวกับการเรียนรู้ สรุปการประชุมของ สอ.มก. ชรรมะ นิทาน บทกลอน และความเคลื่อนไหวของ สอ.มก. เป็นต้น

จากที่กล่าวมานั้นจะเห็นได้ว่าบริบทของการเผยแพร่สารสนเทศเพื่อการพัฒนาของขบวนการสหกรณ์นั้นจะเน้นด้าน กฎระเบียบ ความเป็นมาขององค์กร ความเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย กระบวนการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน หรือสหกรณ์ออมทรัพย์จะเน้นเรื่องข่าวสารของสมาชิกและข่าวสารของผลการดำเนินงานเพื่อให้สมาชิกได้รับทราบ ปัจจุบันถึงแม้หน่วยงานการส่งเสริมสหกรณ์ของภาครัฐจะเริ่มพัฒนาในเรื่องของการนำสินค้าเพื่อขายผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งถือว่าเป็นบริบทใหม่ใน



การพัฒนาสารสนเทศของขบวนการสหกรณ์ก็ตาม แต่ระบบสนับสนุนที่เกี่ยวข้องก็จำเป็นต่อการพัฒนาด้วยซึ่งได้แก่ ข้อมูลของการบริหารจัดการบนโซ่อุปทานเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อสินค้าสหกรณ์ ซึ่งจะเห็นได้ว่ายังไม่มีการพัฒนาในส่วนนี้ จึงจำเป็นที่ต้องใช้เวลาสำหรับการพัฒนาต่อไป ซึ่งอาจจะอยู่ในลักษณะการทำงานแบบ Collaborative ด้วยการพัฒนา Software ประยุกต์ที่เหมาะสมเพื่อทำให้เกิดประสิทธิผลต่อการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น

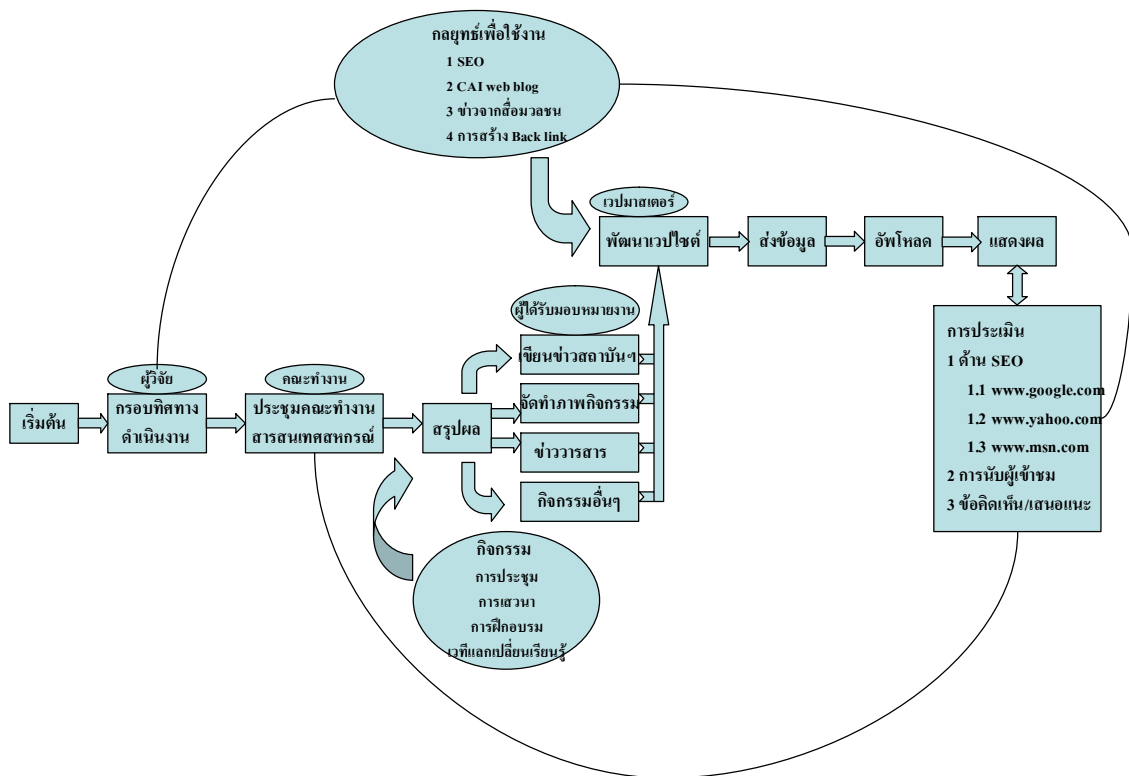
จากข้อมูลในรายละเอียดพบว่าระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสหกรณ์ สำหรับใช้ในการเผยแพร่ทั้งในรูปแบบของเว็บไซต์และผ่านกลไกสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ นั้น พบว่ายังขาดการเผยแพร่ชุดความรู้ การนำกรณีศึกษาที่เป็นตัวอย่างที่ดีของการปฏิบัติแล้วประสบความสำเร็จ (The Best Practice) โดยให้นำมาเพื่อการเผยแพร่เพื่อให้เกิดเป็นช่องทางการสื่อสารที่ดีระหว่างเครือข่ายผู้นำสหกรณ์ เครือข่ายคลังสมอง เครือข่ายนักวิจัย จึงเป็นเรื่องสำคัญมาก เนื่องจากผู้นำหรือผู้บริหารจัดการสหกรณ์จะสามารถเรียนรู้เพื่อนำไปประยุกต์ใช้งานได้เหมาะสม อีกทั้งการปรับตัวของผู้นำเพื่อก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันถือเป็นสิ่งสำคัญมากในปัจจุบัน

### บทที่ 3

## การดำเนินการพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศและผลลัพธ์ที่ได้

### 3.1 กระบวนการพัฒนาเว็บไซต์ผ่านโดเมน www.cai.ku.ac.th

การพัฒนาเว็บไซต์ของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์นั้น ถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสำหรับการดำเนินการวิจัยโครงการ “เครือข่ายสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสหกรณ์” ภายใต้ภารกิจของศูนย์สารสนเทศสหกรณ์ สำหรับกระบวนการทำงานนั้นเริ่มจาก สถาบันได้มีการกำหนดกรอบทิศทางการทำงานของการจัดทำเว็บไซต์ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยสำหรับโครงการดังกล่าว อีกทั้งยังได้การประชุมคณะทำงานและติดตามการประเมินด้านการพัฒนาเว็บไซต์ทุกวันพุธ ณ ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์ ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำหรับผู้ที่อยู่ในเวทีของการประชุมประกอบด้วย เว็บบล็อกซึ่งคือผู้พัฒนาเว็บไซต์ หัวหน้าทีมวิจัย รองผู้อำนวยการสถาบันถือเป็นตัวแทนของฝ่ายบริหาร ตัวแทนของพนักงานสถาบันฯ และผู้สังเกตการณ์เพื่อให้ข้อเสนอแนะในประเด็นที่เกี่ยวข้อง สำหรับการประชุมแต่ละครั้งนั้นอาจจะเรียกได้ว่าเป็นเวทีเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะของ การจัดการความรู้ (Knowledge Management) ซึ่งมีกรอบทิศทางการทำงานดังรูปที่ 4

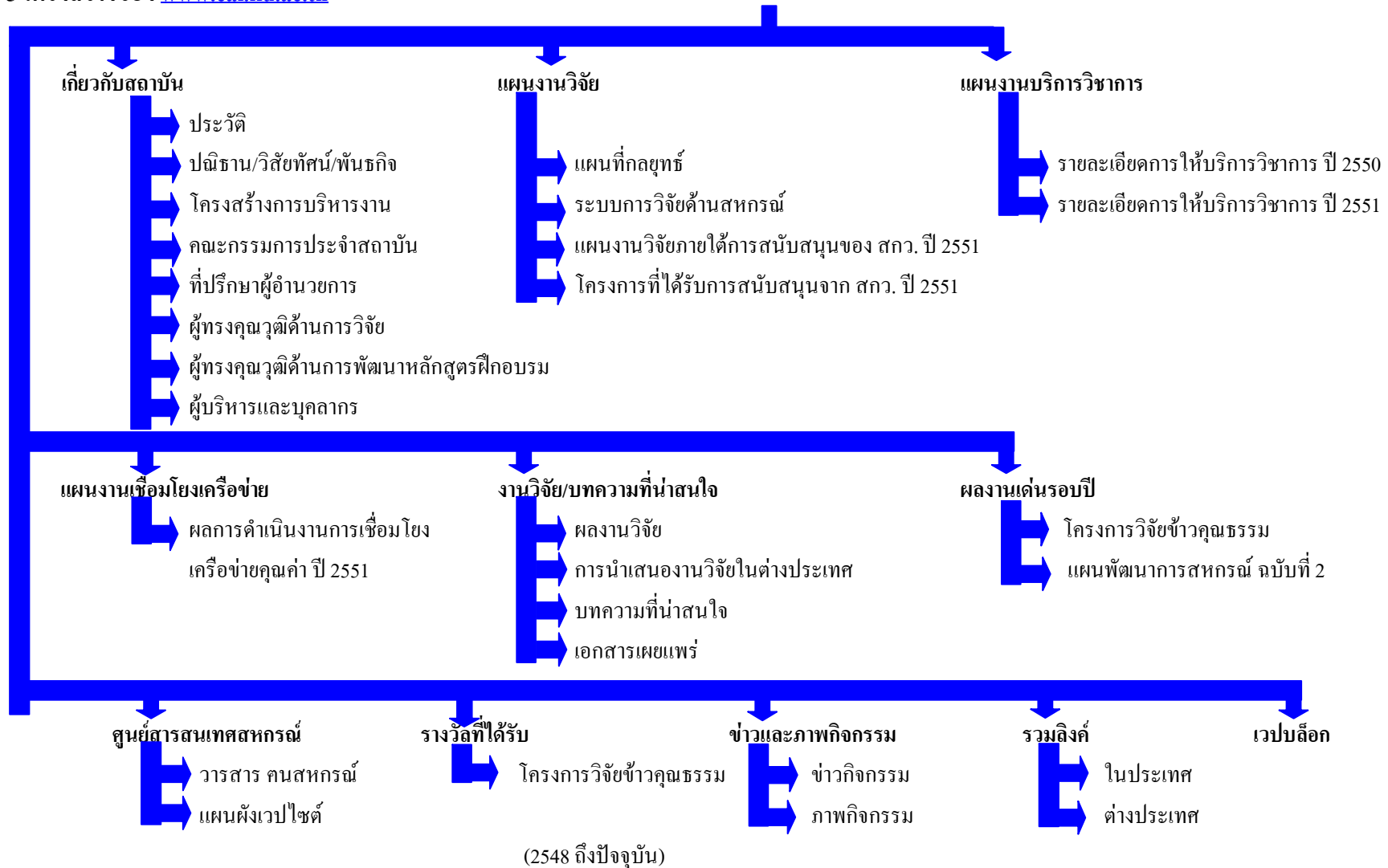


รูปที่ 4 แสดงถึงกระบวนการจัดทำเว็บไซต์ของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

## 1) การกำหนดกรอบทิศทางการทำงาน

ในการประชุมคณะทำงานสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสหกรณ์ครั้งแรกเมื่อวันที่ เดือน พฤษภาคม 2552 ในที่ประชุมได้มีมติเพื่อกำหนดทิศทางของการพัฒนาเว็บไซต์ผ่านโดเมน [www.cai.ku.ac.th](http://www.cai.ku.ac.th) สำหรับการพัฒนาโดเมนดังกล่าวนี้ได้เกิดขึ้นมาเมื่อปลายปี 2547 หลังจากที่สภา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้มีมติอนุมัติการจัดตั้งสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2547 การพัฒนาในช่วงระยะเวลาดังกล่าวนั้นจะมีลักษณะของการนำเสนอข่าวสาร ข้อมูล กิจกรรม รวมถึงภาพกิจกรรมข่าวผ่านทางโดเมนดังกล่าวด้วย อย่างไรก็ตามการพัฒนาเว็บไซต์ปัจจุบันนั้น ได้มีการกำหนดลักษณะของการนำเสนอสารสนเทศด้วยลักษณะวิธีการแบบ Content Management System (CMS) โดยงานวิจัยนี้ได้มีการพัฒนาโครงสร้างเว็บไซต์ (Site structure) ซึ่งก็คือการออกแบบ แผนผังโครงสร้างของการลำดับเนื้อหา รวมถึงการจัดวางตำแหน่งในเว็บเพจทั้งหมด ซึ่งจะประกอบด้วย 11 เมนเมนู ประกอบด้วย เกี่ยวกับสถาบัน แผนงานวิจัย แผนงานบริการวิชาการ แผนงานเชื่อมโยง เครือข่าย งานวิจัย/บทความที่น่าสนใจ ผลงานเด่นรอบปี ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์ รางวัลที่ได้รับ ข่าว และภาพกิจกรรม รวมถึงลิ้งค์ และเวปบล็อก แสดงได้ดังรูปที่ 5

รูปที่ 5 โครงสร้างของ [www.cai.ku.ac.th](http://www.cai.ku.ac.th)



(2548 ถึงปัจจุบัน)

รูปที่ 5 แสดงโครงสร้างเว็บไซต์ (Site Structure) ของ [www.cai.ku.ac.th](http://www.cai.ku.ac.th)

## 2) การพัฒนาและการประชุมเพื่อนำข้อเสนอแนะมาเพื่อการปรับปรุงแก้ไข

กระบวนการพัฒนาเว็บไซต์นั้นใช้โปรแกรม Dreamweaver Version 8 สำหรับการเขียนเว็บไซต์นั้นมีผู้รับผิดชอบหลักคือเวปมาสเตอร์ ในการพัฒนาขั้นตอนนี้จะเป็นการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับพนักงานของสถาบันอีก 2 ท่านคือ ผู้จัดเตรียมข่าวประชาสัมพันธ์ และผู้จัดเตรียมภาพประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ นอกจากนี้จะเป็นการพัฒนาด้านการให้ข้อมูลข่าวสารที่ใหม่เสมอคือทุกๆ วันจันทร์จะต้องมีข่าวใหม่ของสถาบัน ได้เผยแพร่ออกไปในทุกสัปดาห์ เรียกการนำเสนอเนื้อหาส่วนนี้ว่าข่าวเด่นของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

สิ่งที่สำคัญของกระบวนการวิจัยนี้ได้ค้นพบคือ ลักษณะของการค้นหาข้อมูลของผู้ใช้อินเตอร์เน็ตในปัจจุบันจะนิยมในลักษณะของการค้นหาผ่าน Search Engine ซึ่งได้แก่การค้นหาที่สนใจจะหาข้อมูลผ่านเว็บ [www.google.com](http://www.google.com), [www.yahoo.com](http://www.yahoo.com) และ [www.msn.com](http://www.msn.com) เนื่องจากการค้นหาในลักษณะดังกล่าว ผู้ค้นหาข้อมูลสามารถเลือกข้อมูลที่พบและปรากฏบนหน้าจอได้อย่างรวดเร็ว มีความหลากหลายจากแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกัน จากการค้นพบกระบวนการของการค้นหาคำดังกล่าวมาแล้วนั้น การพัฒนาเว็บไซต์ของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์จึงได้มีการนำระบบ Search Engine Optimization (SEO) มาใช้งาน ถือเป็นกลยุทธ์เพื่อให้เกิดการก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านการพัฒนาเว็บไซต์ ปัจจุบันได้กำหนดกลุ่มคำที่ค้นหาไว้จำนวน 32 กลุ่มคำ ได้แก่ ข่าวคุณธรรม ข่าวเกิดบุญ เครือข่ายคุณค่า การท่องเที่ยวพังงา เครือข่ายนักวิจัย เครือข่ายสหกรณ์ เป็นต้นซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 32 คำ

นอกจากนั้นเป็นการเชื่อมโยงเพื่อสร้างเครือข่ายการจัดทำ Back link จากเว็บไซต์ของหน่วยงานอื่นเพื่อให้ผู้เข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์นั้นๆ สามารถเลือกการลิงค์มายังเว็บไซต์ของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ กระบวนการทำงานคือการเขียนติดต่อทางอีเมลไปยังเว็บมาสเตอร์นั้นๆ ปัจจุบันมีหน่วยงานซึ่งได้สร้างเว็บลิงค์แล้วได้แก่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) โดเมน <http://www.trf.or.th/link/> ชุมชุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย โดเมน [http://www.fsct.com/fsct\\_main.php](http://www.fsct.com/fsct_main.php) ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย <http://www.co-opthai.com> เป็นต้น ทั้งนี้เวปไซต์ของสถาบันฯ ก็ได้ทำการลิงค์โดยการใส่ชื่อของหน่วยงานต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศให้ปรากฏในส่วนของ Back link ของเว็บไซต์สถาบันฯ รวมจำนวน ภายในประเทศและต่างประเทศมากกว่า 40 องค์กร ถือเป็นกระบวนการความร่วมมือหนึ่งที่เกิดคุณค่าในความร่วมมือในขบวนการสหกรณ์ ซึ่งการวิจัยสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสหกรณ์นี้ก็ได้มีการเชื่อมโยงไปยังกลุ่มแนวโน้มของการค้นหาข้อมูลที่นิยมมากอีกแห่งหนึ่งในปัจจุบันคือ วิกิพีเดีย (wikipedia) ซึ่งเป็นสารานุกรมแบบออนไลน์ ยอดนิยมของเว็บ 2.0 ในปัจจุบัน ซึ่งหมายถึงการที่ผู้ใช้เว็บไซต์มีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือสามารถเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมเนื้อหาได้ ซึ่งเป็นที่นิยมในปัจจุบัน

### 3) กระบวนการทำงานของการอินเทอร์เน็ต ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้

3.1) การจัดทำข่าวประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ สถาบันฯ ผู้ได้รับมอบหมายงานมีหน้าที่ในการเขียนข่าว จากกิจกรรมที่สถาบันฯ ได้มีส่วนร่วมได้แก่ การจัดประชุม การเสนาทางวิชาการ การฝึกอบรม และการเป็นวิทยากรบรรยาย สำหรับขั้นตอนการทำงานนั้น เมื่อข่าวผ่านกระบวนการตรวจสอบแล้ว จะมีการส่งข่าวนั้นไปยังเวปมาสเตอร์ เพื่อเขียนลงในเวปไซต์ของสถาบันฯ ในทุกๆ วันพุธ ซึ่งในส่วนนี้จะมี 1 ข่าวที่มีการปรับปรุงให้ใหม่ในทุกสัปดาห์เสมอ ในส่วนนี้เรียกว่าข่าวหลักที่หน้าจอของเวปไซต์ ซึ่งประกอบด้วย 4 ข่าวหลัก

3.2) การจัดทำภาพกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ ผู้ได้รับมอบหมายงานมีหน้าที่ในการประสานงานไปยังผู้ถ่ายภาพทุกกิจกรรมที่สถาบันฯ ได้เข้าร่วมกิจกรรม กระบวนการคัดภาพ การสร้างไฟล์ภาพ โดยจะสร้างให้อยู่ในลักษณะของไฟล์ html โดยมีการทำงานที่เป็นทิศทางเดียวกับเวปมาสเตอร์ เพื่อความเข้าใจถูกต้องตรงกันในเรื่องของการเก็บรักษาไฟล์ทั้งหมด

3.3) การประชาสัมพันธ์วารสาร คนสหกรณ์ ถือเป็นอีกหนึ่งภารกิจงานด้านสารสนเทศเพื่อทำให้เกิดการประชาสัมพันธ์ โดยสถาบันฯ ได้มีการประชาสัมพันธ์รูปแบบของเนื้อหาในแต่ละเล่มเพื่อเป็นการเชิญชวนให้กับเครือข่ายผู้นำสหกรณ์ รวมถึงผู้สนใจได้เข้ามาดูและสามารถดาวน์โหลดใบสมัครสมาชิกได้ทันทีที่หน้าเวปไซต์

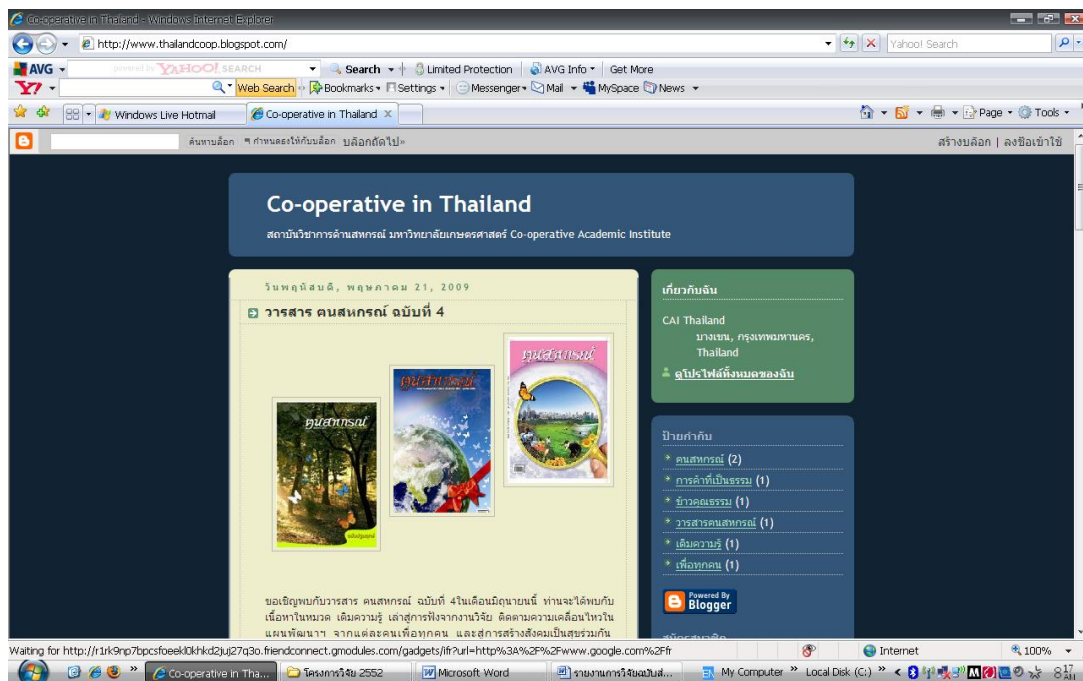
3.4) การนำเสนอข่าวจากสื่อมวลชนผ่านเว็บไซต์ ผู้ได้รับมอบหมายงานมีหน้าที่ในการตรวจดูข่าวสารที่เกี่ยวกับสถาบันฯ หรือการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการสหกรณ์ฉบับที่ 2 เมื่อพบข่าวแล้วจึงเก็บไฟล์ภาพเหล่านั้นไว้ที่แฟ้ม โดยข้อมูลอาจจะมาจากสื่อสิ่งพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต ซึ่งจะมีการแจ้งให้เวปมาสเตอร์ทราบในทุกวันจันทร์

### 4) ผลลัพธ์จากการพัฒนาเวปไซต์

สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์มีระบบสารสนเทศผ่านเครือข่ายระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งระบบดังกล่าวถือเป็นการเชื่อมโยงเครือข่ายที่สามารถนำสารสนเทศดังกล่าวไปใช้งานให้เกิดประโยชน์กับสหกรณ์ทุกระดับ อีกทั้งก่อให้เกิดการค้นหาข้อมูลข่าวสารในลักษณะของสังคมข้อมูลข่าวสารหรือ Information Society และสังคมทางปัญญา หรือ Wisdom Society ของนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้นำสหกรณ์ ฝ่ายบริหารจัดการ และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับตามศักยภาพของตนเอง เนื่องจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสารสนเทศสหกรณ์ นอกจากนั้นเป็นการสร้างทุนสารสนเทศหรือ Information Resource ซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นในการพัฒนาสหกรณ์ในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งรูปร่างหน้าตาของเวปไซต์และของเว็บบล็อกของสถาบันฯ นั้นแสดงในรูปที่ 6 และ 7



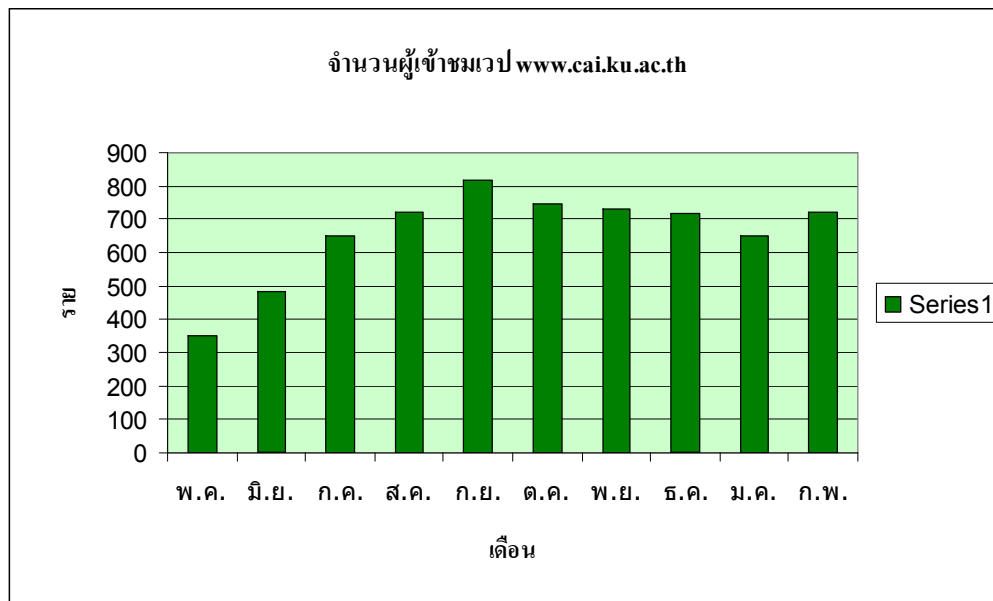
รูปที่ 6 แสดงหน้าแรกของเว็บไซต์ www.cai.ku.ac.th



รูปที่ 7 แสดงของหน้าแรกของเว็บบล็อก www.thailandcoop.blogspot.com

จากการประเมินเว็บไซต์ที่ประสบความสำเร็จนั้นเป็นการประเมินจาก จำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ปัจจุบันมีผู้เข้าชมเวปเฉลี่ยเป็นจำนวน 660 รายต่อเดือน ซึ่งเครือข่ายผู้นำสหกรณ์และผู้บริหารจัดการ

สหกรณ์สามารถเข้าเยี่ยมชมและค้นคว้าหาข้อมูลของ [www.cai.ku.ac.th](http://www.cai.ku.ac.th) ได้จากโดเมนดังกล่าวทั้งจากโดยตรง การค้นหาผ่าน search engine ได้แก่ [www.google.com](http://www.google.com), [www.yahoo.com](http://www.yahoo.com) และ [www.msn.com](http://www.msn.com) มีดังนี้

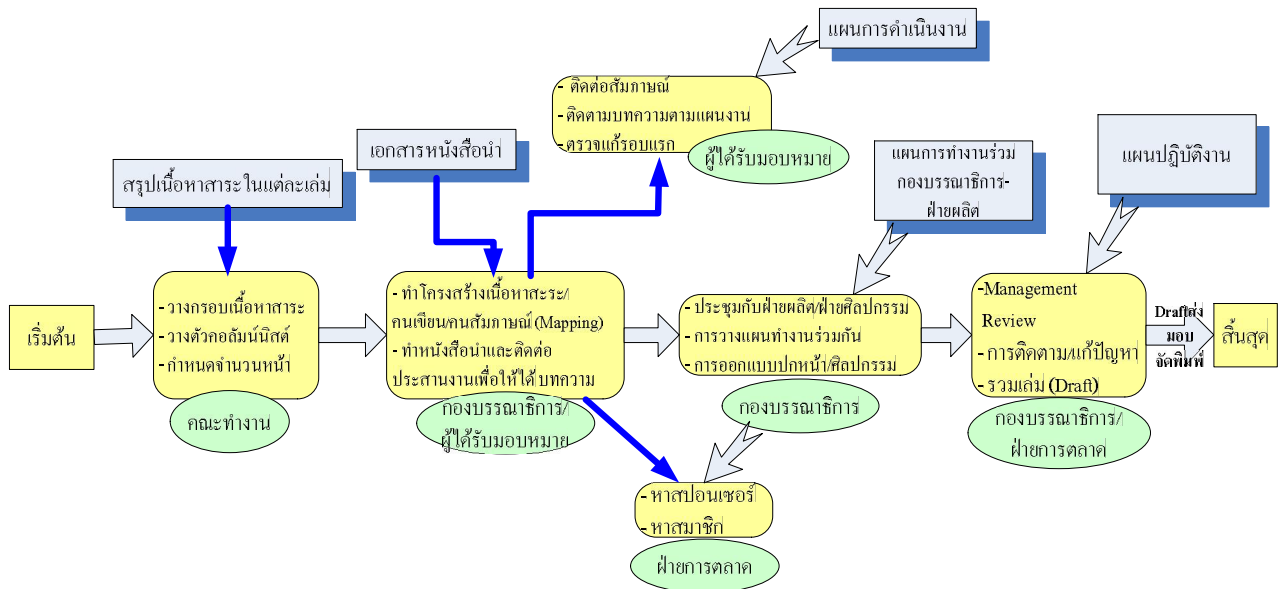


รูปที่ 8 แสดงกราฟของจำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์เฉลี่ย ตั้งแต่ พ.ค. 2551 ถึง ก.พ. 2552

### 3.2 กระบวนการดำเนินการวารสาร คนสหกรณ์

กระบวนการจัดทำวารสารคนสหกรณ์ เริ่มต้นจากการประชุมหารือเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2551 โดยเป็นการหารือระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิจัย ในเรื่องชื่อวารสาร และเนื้อหาสาระ จำนวนเล่มต่อปี คอลัมน์นิสต์ประจำฉบับ และแนวทางการผลิตและการเผยแพร่ และการประชุมครั้งที่ 2 ในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2551 เป็นการประชุมของคณะทำงานวารสาร เพื่อหารือในเรื่องเนื้อหาประจำฉบับ และระยะเวลาในการดำเนินการจัดทำเพื่อจัดส่งให้โรงพิมพ์ตามกำหนดเวลา การประชุมครั้งที่ 3 การประชุมครั้งที่ 3 เป็นการประชุมร่วมกับทีมที่ปรึกษาการจัดทำวารสาร เพื่อวางรูปแบบวารสาร และลักษณะการจัดพิมพ์ การประชุมครั้งที่ 4 เป็นการประชุมคณะทำงานวารสาร เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในการดำเนินการ เรื่องระยะเวลาในการเผยแพร่ และแผนการดำเนินงานของวารสาร ฉบับที่ 1 เป็นการประชุมเพื่อรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานและการรณรงค์สมาชิก โดยการดำเนินการวารสารแต่ละฉบับ จะทำการประชุมหารือเพื่อวางรูปแบบและรายงานความก้าวหน้า สัปดาห์ละ 1 ซึ่งรูปแบบการจัดทำวารสารในเล่มต่อไปจะมีขั้นตอนเหมือนกันดังภาพ





รูปที่ 9 กระบวนการจัดทำและเผยแพร่วารสาร

สำหรับกระบวนการทำงานในการจัดทำวารสาร คนสหกรณ์นั้น ประกอบด้วยกระบวนการในการรณรงค์สมาชิกใหม่ กระบวนการในการรณรงค์สปอนเซอร์ และการประเมินผลลัพธ์จากการรณรงค์การสมัครเป็นสมาชิกวารสาร คนสหกรณ์ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

### 1) กระบวนการในการรณรงค์สมาชิกใหม่

กระบวนการรณรงค์สมาชิก เริ่มจากในภายในงานเสวนาทางวิชาการ “ชวนกันคิดในการนำคุณค่าในการพัฒนาสหกรณ์” วันที่ 16 กันยายน 2551 โดยได้จัดนิทรรศการคนสหกรณ์เพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ ต่อมาได้มีการส่งวารสารเพื่อประชาสัมพันธ์และรับสมัครสมาชิกไปยัง หน่วยงานกลางสหกรณ์ ได้แก่ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ สหกรณ์จังหวัด และสหกรณ์ต่างๆ ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ห้องสมุดสถาบันการศึกษา นักวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ ศิษย์เก่าหลักสูตรฝึกอบรมของสถาบันฯ เพื่อให้ประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้ที่เกี่ยวข้องสมัครเป็นสมาชิกวารสาร รวมทั้งการให้สมาชิกวารสารปัจจุบันรณรงค์หาสมาชิกเพิ่มเติม และสถาบันฯ ยังได้ดำเนินการรณรงค์สมาชิกในรูปแบบของการโทรศัพท์ประชาสัมพันธ์เชิญชวนสหกรณ์ต่างๆ และสหกรณ์จังหวัดเข้าร่วมเป็นสมาชิกอีกทางหนึ่งด้วย อีกทั้งสถาบันฯ ได้ทำการประสานงานกับศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และองค์กรกลางสหกรณ์ เพื่อนำวารสารวางจำหน่ายอีกช่องทางหนึ่งด้วย

นอกจากนี้ สถาบันฯ ยังได้ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศต่างๆ เพื่อให้ช่วยรณรงค์เผยแพร่วารสาร แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและสหกรณ์ในสังกัด สถาบันฯ ได้รณรงค์วารสารผ่านการจัดแสดงนิทรรศการ ในงานบนเส้นทางงานวิจัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระหว่างวันที่ 31 มกราคม – 7 กุมภาพันธ์ 2552 และงานโครงการสัมมนาทาง

วิชาการเพื่อการพัฒนาาระบบสหกรณ์ เนื่องในวันสหกรณ์แห่งชาติ ประจำปี 2552 ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ วันที่ 22-24 กุมภาพันธ์ 2552 ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน พัทยา

## 2) กระบวนการในการณรงค์สปอนเซอร์

สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ ได้ทำหนังสือขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายและลงโฆษณาวารสาร ไปยังหน่วยงานต่างๆ ทั้งนี้ภายหลังจากการส่งวารสารได้ดำเนินการประสานงานความคืบหน้าและติดตามผลเป็นระยะ โดยหน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนมีดังนี้

1. ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
2. ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด
3. ชุมนุมสหกรณ์การเครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด
4. บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
5. สหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด
6. สหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จำกัด
7. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
8. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
9. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)
10. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
11. ธนาคารออมสิน
12. ธนาคารอาคารสงเคราะห์
13. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
14. บมจ.ธนาคารกรุงไทย
15. บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)
16. สมาคมตลาดตราสารหนี้แห่งประเทศไทย
17. บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)
18. บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน)
19. บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
20. สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด
21. สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด
22. สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด
23. สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำกัด
24. กลุ่มธุรกิจพีช ครัววงจรเครือซีพี
25. บริษัท สหประกันชีวิต จำกัด

ทั้งนี้ได้รับการสนับสนุนจาก ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

### 3) ผลลัพธ์

#### (1) จำนวนสมาชิก ฉบับที่ 1

วารสารคนสหกรณ์ ฉบับที่ 1 เผยแพร่ครั้งแรกในงานเสวนาทางวิชาการ “ชวนกันคิด ในการนำคุณค่าในการพัฒนาการสหกรณ์” วันที่ 16 กันยายน 2551 โดยใช้เป็นเอกสารประกอบการเสวนา ซึ่ง แจกเฉพาะผู้เข้าร่วมเสวนา ได้แก่ นักวิจัย ผู้นำและฝ่ายจัดการสหกรณ์ ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่รัฐ นักวิชาการ และ ผู้สนใจทั่วไป จำนวนทั้งสิ้น 400 เล่ม ภายในงานมีผู้สมัครสมาชิกทั้งสิ้น 51 ราย โดยแบ่งเป็น

- สมาชิกประเภท 1 ปี จำนวน 22 ราย
- สมาชิกประเภท 2 ปี จำนวน 23 ราย
- สมาชิกประเภท 3 ปี จำนวน 6 ราย

#### (2) จำนวนสมาชิก ฉบับที่ 2 (ยอดรวม ณ วันที่ 31 พฤศจิกายน 2551)

- สมาชิกประเภท 1 ปี จำนวน 90 ราย
- สมาชิกประเภท 2 ปี จำนวน 53 ราย
- สมาชิกประเภท 3 ปี จำนวน 35 ราย

#### (3) จำนวนสมาชิก ฉบับที่ 3 (ยอดรวม ณ วันที่ 20 มีนาคม 2552)

- สมาชิกประเภท 1 ปี จำนวน 171 ราย
- สมาชิกประเภท 2 ปี จำนวน 69 ราย
- สมาชิกประเภท 3 ปี จำนวน 54 ราย

## บทที่ 4

### ผลกระทบที่ได้รับจากการพัฒนา สารสนเทศสหกรณ์

1) เป็นแรงหนุนเสริมเพื่อการพัฒนาผู้นำสหกรณ์เพื่อให้สามารถก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามยุทธศาสตร์ที่ 5 ของแผนพัฒนาการสหกรณ์ฉบับที่ 2 โดยการนำชุดความรู้ต่างๆ เพื่อการเผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ตจะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความสะดวกต่อการเรียนรู้สำหรับผู้ที่สามารถเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตได้ สำหรับวารสาร คนสหกรณ์นั้น เหมาะสำหรับการเรียนรู้ทุกสถานที่ในการอ่านเป็นอย่างดี

2) เกิดความเท่าเทียมในการเรียนรู้จากชุดความรู้ของงานวิจัย เทคโนโลยีสารสนเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้น ได้ก่อให้เกิดการเรียนรู้ในลักษณะเครือข่ายซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้ในวงกว้าง ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้ทุกสถานที่ ผ่าน [www.cai.ku.ac.th](http://www.cai.ku.ac.th) ดังนั้นการที่ผู้นำสหกรณ์ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลออกไปจึงสามารถเรียนรู้ผ่านเครือข่ายดังกล่าวได้อย่างเท่าเทียม ซึ่งหมายถึงการกระจายโอกาสการเรียนรู้ไปยังท้องถิ่นที่ห่างไกลได้ดียิ่งขึ้น

3) ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ของนักวิจัยผ่านบล็อก เครือข่ายผู้นำและนักวิจัยสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยกระบวนการเขียนผ่านเวปบล็อก [www.thailandcoop.blogspot.com](http://www.thailandcoop.blogspot.com) นั้น ถือเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ด้านการแลกเปลี่ยนความรู้เป็นที่นิยมกันทั่วโลก ซึ่งกระบวนการใช้เวปบล็อกนั้นถือเป็นการพัฒนาในลักษณะของ web 2.0

4) ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ของทีมวิจัยในเรื่อง การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาเพื่อช่วยในการทำงานของเวปนั้นสามารถให้มีผู้ใช้งานเพิ่มขึ้นได้ทั้ง การนำ Search Engine Optimization หรือ SEO เพื่อมาใช้งาน เป็นต้น การพัฒนาระบบสารสนเทศดังกล่าวจะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ผ่านชุดความรู้ในกระบวนการวิจัย การพัฒนาสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสหกรณ์ดังกล่าวได้

5) การเป็นแรงหนุนเสริมเพื่อให้เกิดการทำงานในลักษณะร่วมมือกันหรือ Collaborative ในกรณีนี้สำคัญมากเพราะการเผยแพร่งานวิจัยด้วย SEO นั้นในอนาคตจะมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการต่อยอดงานวิจัยในเชิงพาณิชย์ เช่นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จ.พังงา ข้าวคุณธรรม หรือแม้แต่ ข้าวเกิดบุญ เป็นต้น คำเหล่านี้ล้วนเกี่ยวข้องกับวิสาหกิจของสหกรณ์ในด้านการซื้อขาย ซึ่งหมายถึงการทำให้เกิดการค้นหาประวัติของสินค้าต่างๆ สามารถทำให้เกิดความมั่นใจในตราสินค้าได้ดียิ่งขึ้น

6) ส่งเสริมให้เกิดความตื่นตัวต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศในขบวนการสหกรณ์ของไทย ซึ่งบทบาทนี้มีแนวโน้มสำคัญมากยิ่งขึ้น เพราะมีความจำเป็นต่อผู้นำสหกรณ์ นักวิจัย นิสิต นักศึกษา รวมถึงผู้สนใจทั่วไป

7) สำหรับชุดความรู้ที่เผยแพร่ผ่านวารสาร คนสหกรณ์นั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งในยุคที่มีการปรับตัวทางเศรษฐกิจ การศึกษา สังคม และการเมืองในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นระดับประเทศ ระดับภูมิภาค หรือกระทั่งระดับโลก เนื่องจากธุรกิจทุกธุรกิจรวมถึงสหกรณ์ จำเป็นต้องปรับตัวเองเพื่อให้สามารถแข่งขันในธุรกิจดังกล่าวได้ จะเห็นได้ชัดเจนในเรื่องของการพัฒนาตัวเองเพื่อเพิ่มความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน

(Competitive Advantage) ชุดความรู้ต่างๆ เป็นแรงหนุนเสริมเพื่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) ซึ่งอาศัยความร่วมมือกันในรูปแบบของเครือข่ายคุณค่า (Value network) โดยจะเห็นชัดในเรื่องของการนำเสนอเรื่องของการวิจัย การบริหารธุรกิจ กฎหมาย การขับเคลื่อนแผนกลยุทธ์ หลักและวิธีการเพิ่มผลผลิต การส่งเสริมการบริหารองค์กรเพื่อความโปร่งใส เป็นต้น

## ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการพัฒนาสารสนเทศสหกรณ์ มีดังนี้

### 1 ด้านอินเทอร์เน็ต

- 1) สร้างกลไกสารสนเทศผ่านเว็บล็อก (weblog) ผ่านโดเมน [www.kucai.wordpress.com](http://www.kucai.wordpress.com) เพื่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้และการสื่อสารในลักษณะของเวทีเรียนรู้ด้วยระบบออนไลน์
- 2) สร้างระบบ Really Simple Syndication (RSS) เพื่อให้บริการที่อยู่บนระบบ อินเทอร์เน็ต จัดทำข้อมูลข่าวสารให้อยู่ในรูปของ XML ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับเครือข่ายผู้นำสหกรณ์ ในการส่งข้อมูลข่าวสารโดยไม่ต้องอัปเดตข้อมูลใหม่
- 3) การจัดทำบทเรียนออนไลน์จากชุดความรู้ของงานวิจัยในรูปแบบของ E-learning เพื่อเผยแพร่ให้แก่ผู้นำ ผู้บริหารสหกรณ์ รวมทั้งผู้สนใจทั่วไปผ่านโดเมน [www.cai.ku.ac.th](http://www.cai.ku.ac.th) และ [www.youtube.com](http://www.youtube.com)
- 4) การนำเทคนิคสมัยใหม่มาใช้ในการจัดทำเว็บไซต์เพื่อให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ Search Engine Optimization การประเมินแนวโน้มของ google trend การใช้เทคโนโลยีจาก Plug-In และ Add-On เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินงานต่อไป
- 5) การเชื่อมโยงเครือข่ายของสหกรณ์ทั้งในและต่างประเทศโดยการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนา ในการเพิ่มพูนความรู้ เนื่องจากปัจจุบันแนวโน้มของการให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจด้านสหกรณ์ มีแนวโน้มที่จะเติบโตมากยิ่งขึ้นทั้งปัจจุบันและอนาคต

### 2 ด้านวารสาร คนสหกรณ์

- 1) รมรณรงค์การสมัครสมาชิกของวารสารผ่านขบวนการสหกรณ์ จากการประชุม สัมมนา การทำจดหมายแนะนำ เป็นต้น
- 2) ปรับปรุงให้เนื้อหาของวารสารมีความใหม่เสมอ เพื่อให้ผู้อ่านได้ติดตามสถานการณ์เพื่อการตอบรับจับกระแสของการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม
- 3) พัฒนาการจัดทำเพื่อให้เกิดมิติของการเชื่อมโยงในเชิงบูรณาการทั้ง นักเขียน กองบรรณาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้สนับสนุน ผ่านกลไกการจัดกิจกรรม จากคนสหกรณ์เพื่อคนสหกรณ์ เป็นต้น
- 4) รมรณรงค์การสมัครสมาชิกผ่านเครือข่ายธนาคารเพื่อวิสาหกิจชุมชนได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นต้น